

Kommittémotion

Motion till riksdagen 2016/17:478

av **Karin Rågsjö m.fl. (V)**

Äldreomsorg – personalens utbildning

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör uppdra åt lämplig myndighet att utreda ett nationellt utbildningskrav för arbete inom äldreomsorgen och tillkännager detta för regeringen.

Inledning

I Vänsterpartiets Sverige är det en självklarhet att vi ska känna en trygghet i tillvaron och få den omsorg vi behöver när vi blir äldre. Dagens och framtidens äldreomsorg berör oss alla på ett eller annat sätt. Äldre ska känna trygghet i tillvaron och få den omsorg de är i behov av. Därför är det samhällets ansvar att det finns äldreomsorg som är tillgänglig, likvärdig och håller en hög kvalitet. De besparingar och nedskärningar som tidigare har gjorts inom äldreomsorgen har försämrat kvaliteten inom äldreomsorgen. Personalen hinner inte ge den hjälp och omsorg som behövs. I värsta fall har det inneburit att äldres säkerhet och trygghet inte tillgodoses. Vänsterpartiet vill ha en jämlik och jämställd äldreomsorg med hög kvalitet där de äldre har ett stort inflytande över insatserna och sin vardag och där personalen har bra arbetsvillkor. Äldreomsorgen ska vara skattefinansierad och fördelas efter behov. En äldreomsorg av god kvalitet är också en feministisk fråga eftersom vi ser att med färre anställda utförs en allt större del av omsorgen av anhöriga, som blir tvungna att ta ett större ansvar när det offentliga träder tillbaka. Dessa anhöriga är i stor utsträckning kvinnor som gått ner i arbetstid för att hinna med att vårda sina gamla, trots att samhället ska tillhandahålla sådan vård och omsorg.

Mer och bättre utbildad personal

Vänsterpartiet har länge haft som krav att bemanningen inom äldreomsorgen ska bli bättre och kom under hösten 2014 överens med regeringen om en satsning på 2 miljarder kronor på helårsbasis för detta ändamål. En stärkt bemanning leder till bättre

äldreomsorg genom att skapa utrymme för personalen att tillbringa mer tid med de äldre, men också större möjlighet att gemensamt utveckla verksamheten. Det är ett välkommet steg i rätt riktning men mer behöver göras för att de äldres levnadsvillkor ska vara goda.

Personaltätheten inom äldreomsorgen behöver öka men det är minst lika viktigt att de som arbetar inom äldreomsorgen har rätt kompetens. Personal med rätt kompetens är en förutsättning för att en äldreomsorg av hög kvalitet ska kunna bedrivas. I dag saknar runt 20 procent av dem som arbetar på äldreboenden rätt gymnasieutbildning, omvårdnadsprogrammet, och i hemtjänsten är motsvarande siffra 25 procent. Det råder brist på utbildade undersköterskor och enligt Statistiska centralbyråns beräkningar från år 2014 kommer det år 2035 att saknas över 150 000 undersköterskor. Arbetsmiljön för de anställda inom äldreomsorgen är ofta dålig med delade turer och ofrivilligt deltidsarbete och allmänt tuffa förhållanden. Detta förklarar personalomsättningen som hos Kommunals medlemmar är upp emot 24 procent. Mer behöver göras för att yrket ska bli mer attraktivt och för att kompetensförsörjningen ska vara tryggad på lång sikt. Idag finns det inga nationella utbildningskrav för dem som arbetar inom äldreomsorgen utan det är upp till varje arbetsgivare att bestämma vad de tycker är lämplig utbildning, vilket ofta betyder att krav på utbildning fattas. Vänsterpartiet vill att äldreomsorgspersonalen ska vara utbildad och ha rätt kompetens för sitt uppdrag. En sådan reglering skulle också garantera att vården som ges överallt är mer likvärdig och att de regionala och kommunala variationerna minskade. Det är rimligt att de som är beroende av och hänvisade till äldreomsorg kan känna sig trygga med att den person som vårdar dem har adekvat utbildning. Mot bakgrund av detta bör regeringen uppdraga åt lämplig myndighet att utreda ett nationellt utbildningskrav för arbete inom äldreomsorgen. Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

Karin Rågsjö (V)

Nooshi Dadgostar (V)

Lotta Johnsson Fornarve (V)

Linda Snecker (V)

Rossana Dinamarca (V)

Maj Karlsson (V)

Mia Sydow Mölleby (V)